2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. Burak, ödevine şunu yazmıştır: “Lozan Antlaşması ile Misakımilli’de belirlenen bütün hedeflere ulaşılmış, hiçbir sorun çözümsüz kalmamıştır.” **11 p**

Burak’ın yazdığındaki hatayı iki örnekle düzeltiniz. Ardından Lozan’ın en önemli kazanımını gerekçesiyle belirtiniz.

2. Ece, Atatürk ilkeleriyle ilgili şu tanımı yazmıştır: “Devletçilik, bütün ekonomik faaliyetlerin yalnızca devlet tarafından yapılmasıdır; bu ilkeye göre özel girişime izin verilmez.” **11 p**

Ece’nin tanımındaki hatayı açıklayarak devletçilik ilkesini doğru biçimde tanımlayınız. Bu ilkenin hangi koşullar nedeniyle uygulandığını yazınız.

3. Siyasi alandaki bazı gelişmeler: saltanatın kaldırılması (1 Kasım 1922), cumhuriyetin ilanı (29 Ekim 1923), halifeliğin kaldırılması (3 Mart 1924), Teşkilat-ı Esasiye Kanunu’nun (1924 Anayasası) kabulü (20 Nisan 1924). **11 p**

Saltanat ile halifeliğin aynı anda değil, farklı zamanlarda kaldırılmasının nedenini yorumlayınız. Bu gelişmelerin sıralanışının yeni devletin yapısını nasıl oluşturduğunu açıklayınız.

4. Bir ailede babanın mirası bir kız ve bir erkek çocuk arasında paylaştırılacaktır. Ailenin büyükleri, Medeni Kanun’dan önceki dönemde kız çocuğun erkek çocuğun yarısı kadar pay aldığını anlatıyor. Kerem: “Bugün de mirasın üçte ikisi bana kalır.” diyor. **11 p**

Kerem’in görüşünü Türk Medeni Kanunu’na göre değerlendiriniz. Mirasın nasıl paylaşılacağını ve bu kuralın toplumsal hayata yansımasını açıklayınız.

5. Eğitim ve kültür alanındaki bazı gelişmeler: Tevhid-i Tedrisat Kanunu (1924), yeni Türk alfabesinin kabulü (1928), Millet Mekteplerinin açılması (1929), Halkevlerinin açılması (1932). **11 p**

Bu gelişmeler arasındaki bağlantıyı açıklayınız. Bu gelişmelerin halkın eğitim ve kültür düzeyini yükseltmeye nasıl katkı sağladığını iki örnekle yazınız.

6. 1934'te çıkarılan kanunla lakap ve unvanlar kaldırıldı. Aynı yıl TBMM, Mustafa Kemal'e "Atatürk" soyadını verdi. Toplumda herkes "Bay" ya da "Bayan" diye hitap edilmeye başlandı. **11 p**

Lakap ve unvanların kaldırılması ile "Bay" ve "Bayan" sözcüklerinin kullanılması arasındaki ilişkiyi açıklayınız. Bu düzenlemenin toplum yapısını nasıl değiştirdiğini yorumlayınız.

7. Lozan'da kapitülasyonların kaldırılmasından sonra 1926'da Kabotaj Kanunu çıkarıldı. Bu kanunla Türk limanları arasında yük ve yolcu taşıma hakkı yalnızca Türk gemilerine verildi. Her yıl 1 Temmuz, Denizcilik ve Kabotaj Bayramı olarak kutlanır. **11 p**

Kabotaj Kanunu'nun çıkarılmasının Lozan Antlaşması ile ilişkisini açıklayınız. Kanunun ekonomiye ve tam bağımsızlığa katkısını değerlendiriniz.

8. Cumhuriyetin ilk yıllarında sağlık alanında yapılan bazı çalışmalar: sıtmayla mücadele kanunu çıkarıldı (1926); aşı ve serum üretmek için Ankara'da Hıfzıssıhha Enstitüsü kuruldu (1928); halk sağlığını korumaya yönelik Umumi Hıfzıssıhha Kanunu kabul edildi (1930). **11 p**

Bu çalışmaların neden gerekli olduğunu dönemin koşullarıyla açıklayınız. Çalışmaları devletin temel görevleriyle ilişkilendiriniz.

9. Atatürk, Cumhuriyetin 10. yılında yaptığı konuşmada "Millî kültürümüzü muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkaracağız." demiştir. *(muasır: çağdaş)* **12 p**

Atatürk'ün Türk milleti için gösterdiği hedefi açıklayınız. Cumhuriyetin ilk on yılında bu hedefe yönelik sağlanan kazanımlardan iki örnek vererek bugün bu hedefe ulaşmak için neler yapılabileceğine dair bir öneri yazınız.